IX. evfolyam. Celldömölk, (Kis-Cell) 1907. augusztus 25. 34. szám.

Kemenesvidék

KÖZÉRDEKŰ FÜGGETLEN UJSÁG.

(„KIS-CZELL és VIDÉKE“.) Megjelenik minden vasárnap. („KIS-CZELL és VIDÉKE“.)

Előfizetési ár:
Egy évre . . . . 8 kor. | Negyedévre . . 2 kor. —
Fél évre . . . . 4 „ | Egyes szám ára — „ 20 „

Felelős szerkesztő: **Huss Gyula**

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Celldömölk, Ferenc József-utca 131. — Ide intézendők a lap szellemi és anyagi részét illető mindennemü küldemények.

Szerkesztővel értekezhetni: kedd, szerda és csütörtökön.

A magyarországi kivándorlás.

Az »Egyesült Államok« kivándorlási bizottsága (bevándorlási bizottság) európai körutjában Magyarországba is ellátott, tanulmányozni azt a kérdést, hogy a magyarországi kivándorlás nem-e lesz ártalmára a hatóságoktól s nincs e tudomása a kormánynak róla, hogy közegei elő-égitik mesterséges uton a kivándorlást, mert másképen el sem képzelhető, hogy egy esztendő alatt 310 ezer munkaképes, kenyérkereső egyén vándoroljon idegen világrészbe munkát keresni, ahol már amugy is mintegy 100 ezer magyar állampolgár jár-kel munkanélkül s veszélyezteti az existentiáját a többi, régebben kivándorolt magyar munkásnak.

Mi csak örvendeni tudunk az amerikai kiküldöttek megjelenésének, de kénytelenek vagyunk rámutatni arra, hogy nem jó helyen járnak a kérdést tanulmányozni, mert nem a főváros területe az a hely, honnét az a 310 ezer egyén kivándorolt.

A vidéket kellett volna előbb bejárniok s akkor meggyőződtek volna arról, hogy tulajdonképen mi az oka a magyarországi kivándorlásnak.

Meggyőződhettek volna róla s elreferálhatták volna a belügyminiszter urnak is, hogy a megélhetési kényszer csak kevés esetben csábitja az embereket Amerikába, hanem az a néhány száz ügynök idézi elő Magyarországon a kivándorlást, kiket Misler Falk és még néhány német és holland cég küld be az országba és azok a gáz magyar állampolgárok, akik az ügynöki honorárium elnyeréséért veszik az embereket az ország elhagyására, mindenféle hazug, aljas mesék feltalálásával, hogy minél könnyebben jussanak az olyan vérdijhoz, amely sok ezer ember anyagi és erkölcsi züllésének képezte kutforrását.

A magyarországi kivándorlás okát nagyon könnyü osztályozni és pedig:

Vannak olyanok, akiket a megélhetés kényszere hajt Amerikába. Ezeknek a száma elenyészően csekély.

Nagy számmal vannak olyanok, akik a katonai szolgálati kötelezettség elől menekülnek ki.

Vannak, akik azért vándorolnak ki, mert itthon földhöz nem tudnak jutni s egyedüli vágyuk annyit szerezni, hogy néhány hold földet vehessenek.

A legnagyobb része a kivándorlóknak azok sorából kerülnek ki, akiknek itthon is van már pár ezer korona értékü vagyonuk, de még többre vágynak, itthon azonban szégyenlik magukat, hogy alárendeltebb munkát vállaljanak. Ezek azok, akiket a meggazdagodási vágy, a kapzsiság visz Amerikába. Ez képezi a kivándorlóknak legnagyobb számát, amely az egész kivándorlásnak 60%-át teszi ki.

Igy általánosságban beszélve a kivándorlásról, nem is tünik fel olyan megdöbbentően veszedelmesnek, mintha nézzük az 1906-iki év kivándorlását számokban feltüntetve. Különösen ha a fajmagyar vidéket vesszük ügyelembe, ott a vérveszteség olyan megdöbbentő arányokat tüntet fel, hogy kötelesek vagyunk a belügyminiszter figyelmét már most felhivni sürgős radikális intézkedések megtételére.

Az 1906-iki év kivándorlása kerek számban 310 ezer lelket számlált (csak az utlevéllel kivándoroltak vannak felvéve) az 1905-ik év 196.684 kivándorlójával szemben, tehát 113,316 főnyi emelkedést tüntetve ki.

Ebből felnőtt volt 298,700, tizenhat éven aluli gyermek 11,300 A felnőttek közül közül volt férfi 151,760, asszony és leány 46,940. A férfiak közül volt és pedig 16—19 évig 16,576, 19—24 évig 57,853, 24—35 évig 45,196, 35—45 évig 109,345, mig 45 éven felül 34,790, összesen 251,760 kivándorló.

A férfi kivandorlók közül tisztán magyar anyanyelvü volt 164,850, mig a más anyanyelvü nemzetiségiekre esik 86,910. A 163,850 magyar anyanyelvü kivándorlóból egymagára, a legmegbizhatóbb dunántuli

TÁRCA.

Könyek.

Mikor álmatlan, lázas éjszakán
Fejed párnádba temeted,
Mikor halovány, sápadt arcodon
A könyek árja megered;
Mikor pihegő, lázas kebledet
Fájdalom tőre járja át:
Töröld le könyeid . . . s azután
Mondj el, oh mondj el egy imát . . . !

Mikor elhagyott, akit szerettél
S szived emlékén megremeg,
Mikor ábrándod, álmod közepett'
Kedvesed arca megjelen;
Mikor szemedből forró köny pereg
S csókolni véled ajakát:
Töröld le könyeid . . . s azután
Mondj el, oh mondj el egy imát . . . !

Mikor uttalan, téves utakon
Görnyedve hordod terhedet,
Mikor borzalmas, hideg éjszakán
Eldobnád sivár éltedet;
Mikor sikongva, sírva jár a szél
S szemed nyugpontot nem talál:
Töröld le könyeid . . . s azután
Mondj el, oh mondj el egy imát . . . !

Mikor elhagynak, kiket szerettél
És társad a balsors leszen,
Mikor fájdalom őrli lelkedet
S szemeden könyü megjelen;
Mikor nincs cél, csak bún, csak kárhozat,
Nincs senkid, akit már szeress:
Töröld le, rejtsd el könyeid,
Vigaszt, erőt imában keress . . . !

Huss Jenő.

A boldogság.

A poros szerpentin uton lassan kigyózott alá az ezred. Elől a főtisztek, vitatkozva a nap eseményeiről, utánuk az ágyuk a füsttől s egész napi ágyutüztől csatakosan Végül a Szentháromság következett, ahogy az ezredben nevezték őket. Balról a kadét, jobbról a pelyhes állu hadnagy, közepütt az ezred Don Juanja, főhadnagy Schneidig. A kadét fáradtan bóbiskolt, a hadnagy taktusra hortyogott a lovan, főhadnagy Schneidig álmodozó szemekkel merengett az alattuk elterülő messziségen. Talán az esti harangszót figyelte, mely mint egy távoli zene elkaló akkordjai hallatszott föl a sikon pihenő csendes falucska tornyából.

Bizonyos jóleső érzés futotta át fáradt tagjait, amint az alkony félhomályából kiemelkedő házak körvonalai mindjobban kidomborodtak előtte. Már harmadnapja futnak az ellenség elől,

Tüdőbetegségek, hurutok, szamárköhögés, skrofulózis, influenza
ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Sirolin
Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Minthogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche“ eredeti csomagolást.

„Roche“
Kapható orvosi rendelésre a gyógyszertárakban. — Ára üvegenként 4.— korona.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

magyarságra esik 61,390 lélek, a fennmaradó 103,460 magyar kivándorló pedig szétoszlik az ország többi megyéire. Ha már most figyelembe vesszük azt is, hogy éppen a Dunántulon divik leginkább az egy gyermekrendszer, ugy teljesen jogos, sőt több, mulaszthatatlan kötelességünk, hogy a magyarság érdekében a belügyminiszter urtól sürgős intézkedések megtételét követeljük, amig nem egészen késő, amig nem kárbaveszett a védekezés.

Ha pedig az 1906-ik év első hat hónapjának kivándorlási statisztikáját vesszük figyelembe, akkor arra az eredményre jutunk fejtegetésünkkel, hogy Magyarországon a kivándorlási láz valóságos járványnyá fejlődött.

Az ország biztonsága érdekében is sürgős intézkedésekre van szükség, mert a hadköteles fiatalság közül éppen a legegészségesebb anyag vándorolt ki és érezhető volt ennek hatása a legutóbbi sorozásoknál, amikor alig tudták a szükséges létszámot elérni, azt is csak ugy, hogy már fegyverfogásra alkalmatlan egyéneket is kénytelenek voltak besorozni, hogy a kicserélésre szükséges anyagmennyiséget előteremteni tudják.

A munkáskéz hiánya tehát ezért érezhető olyan nagyon, különösen a magyar vidékeken, mert éppen a java munkaerő ben levő egyének vették kezükbe a vándorbotot, sok helyütt otthagyva családjukat a legnagyobb nyomorban, embertársaik jó szivére bizva családtagjaikat.

És hogy Amerikában sincsen olyan rózsásan jó dolguk a magyaroknak, mint évekkel előbb, az is bizonyitja, hogy a magyar vidékekre Amerikából beérkező pénzek összege 26 millió koronával kevesebb, mint a tavalyi év elmult hasonló időszakában.

A visszavándorlásra is nagyobb az Amerikában élő magyarság körében a hajlandóság mint máskor, azonban a szégyenérzet tartja őket vissza, hogy minden nélkül jöjjenek haza, soknak az anyagi eszközök sem állanak rendelkezésükre s itt ismét csak az kormányhatalomnak kellene közbelépni, hogy a visszavándorlást elősegitse minél sürgősebben, amig néhány ezer magyar embert az éhenhalástól is meg lehet menteni és itthon még munkára is fel lehet őket használni. A visszatelepités módjaira a kormánynak konkrét célravezető javaslatokkal kell előállni, amelyek keresztülvitelét a kormánynak sürgős teendői közzé kell besorozni, ha a kivánt eredményt elérni akarják, a következő:

Üszkösödni készülő sebet csak gyors operációval lehet meggyógyitani.

Már évek óta mételyezi a magyar munkásnépet: a vérbe ment át, tehát sürgős gyógyitást kiván.

K. Ö.

UJDONSAGOK

— **Esküvő.** Fényes és diszes esküvő volt tegnap a celldömölki ág. ev. templomban. Deschán Akhil miniszteri segédfogalmazó Budapestről, esküdött örök hűséget Berzsenyi Katinka urhölgynek, Berzsenyi Jenő dr. országos képviselő nagy müveltségü leányának. Az esküvő után Berzsenyi Jenő országos képviselő lakomát adott kemenessömjéni kastélyában.

— **Hálafelirat Kossuth Ferencnek.** Mint értesülünk, a m. kir. államvasutak összes személyzete hálafeliratot fog intézni Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszterhez, amiért fizetésüket rendezte. Az aláirások már folynak e célból.

— **Szinielőadás** a dukai Takách Judit Celldömölkön felállitandó szobrának alapjára. Kétheti szamunkban hangsulyoztuk, hogy a magyar Sappho emléke nem állhat méltóbb helyen, mint annak a Kemenesaljának középpontján, melyet a nagy Berzsenyi Dániel és éppen Takach Judit szelleme szentel meg. És ime, Celldömölk fiatalsága, mely a Kemenesalja két nagy költőjének tradiciójában nevelődött, buzgó munkaval, hetek faradtságával szinielőadást rendez, hogy filléreivel támogathassa azok törekvését, kik mindenkor azt hangoztatták, hogy dukai Takach Judit marványalakja, a mi büszke föidünk nemes és kitünő gyermekének emléke közöttünk állhat csak mé tó, megszentelt helyen. A nagyközönség figyelmét örömmel hivjuk fel fiatalságunk akciójára, mely megérdemli, hogy mind anyagi, mind erkölcsi tekintetben sikeres legyen. Legyen memento Kemenesaljának másik nagy szülöttének, Berzsenyi Dánielnek Szombathelyre plantált emlékszobra! Ifjuságunk ügyének vezéreül és partfogójául Berzsenyi Dezső ügyvéd urat nyerte meg, ami egyébként zálog arra, hogy szeretett költőnk szobrának alapja az ő buzgólkodása mellett jelentős összeggel gyarapodik. Az előadás rendezősége a következő meghivót bocsátotta ki — „Dukai Takách Judit Celldömölkön felállitandó szobrának alapjára Kiscell ifjuságából alakult mükedvelő társaság f. hó 31-ik napján este 8 órakor táncmulatsággal egybekötött szinielőadást rendez Celldömölkön a Korona-vendéglő nagytermében és kerthelyiségében. Berzsenyi Dezső partfogóelnök, Hauler János pénztáros, Németh Ferenc ellenőr, Bárdossy Zoltán ciganyvajda. — Szinre kerül „Niobe", Harry és A E Paulton 3 felvonasos bohózata; angolból forditotta Szomaházy István. Rendező dr. Gayer Gyula. — Személyek: Niobe: Reindl Irén. Lord Tomkins Hamilton: Bisitzky András. Dunn Péter: Géfin Lajos. Karolin, a felesége: Bakonyi Riza. Griffin Helén, Griffin Hetty, Grifin Kornél, Karolin testvérei: Horvath Irma, Scheiber Kata, dr. Reindl Elek, Beatrice: Merkly Anna. Milton Etel: Zaborszky Jolán. Innigs Fülöp: Gergely Lajos. Mary: Márkus Luska. — Helyarak: I—IV. sor 3 K; V—X. sor 2 K; XI—XIV. sor 1.50 K; allóhely 1 K

— **A szentgotthárdi közjegyzőség.** A szombathelyi kir. közjegyzői kamara az elhunyt Molnar Endre szentgotthardi kir, közjegyző irodajának vezetésével Apathy Gyula dr. kormendi kir. közjegyzőt bizta meg.

— **Leányegyesület.** A szomoru emlékezetü márciusi Müveszest óta haldokló Leanyegyesu et végre csöndesen, minden nagyobb emocio nélkul jobbléire szenderült. A mult csutörtök delutanra összehivott gyules a tagok óriasi érdeklődése mel ett: hat-nangu ag kimondotta a, felosztást. Az összes terheket, amennyiben azok az egyesület vagyonaból fedezetet nem nyernének, a diszemöknő, Schleiffer Kalmanné urnő lojálisan a sajat zsebéből fedezi. Igazán kar e nélkülözhetlen kulturális szép intézményért, mely Celldömölkőt kivéve, mindenütt viragzik. Helyes vezetés mellett nem szabadott volna annak 1 évi fennalás és fél évi agónia után ily gyaszosan kimulni. — Eleget megirtuk annak idején, hogy egy ilyen „gyermekcipőt viselő" egyesületnek nem szabad olyan nagyszabasu, anyagi erejet felülmuló estélybe belemenni. S hogy a következmények nekünk adtak igazat, csak sajnalhatjuk. Egygyel több a tapasztalatunk arra nézve, hogy az egyesülés, lett légyen a cél bármily szép és nemes is, nálunk lehetetlen.

---

bizony ez idő alatt alig hat órát aludt összesen, azt is csak ugy felöltözve a lova mellett. A nyereg pedig kemény fej alá való párnának, belebénul az ember nyaka, ha mindjárt olyan kemény is a legény, mint Schneidig főhadnagy. Aztán arra gondolt, hogy nemsokara oda lesznt lesz Megyerszky Dusán kastélyaban s néhany napig jó borban, puha parnákban lesz része s megittasodhat a gyönyörü szép asszony kék csillagjainak a ragyogásától. Igen az a Megyerszky Dusán, az a boldog kópé, akinek a rengeteg pénzéhez még olyan szépséges, hű asszonykát is adott a jó végzete, mint a Jela.

— Ein Mordskerl das, dörmögte irigységgel vegyes jóakarattal.

Még nyolc évvel ezelőtt együtt szolgált a daliás Megyerszky Dusannal. Elválhatatlan jó barátok voltak, bár Dusán gazdag volt, akar valami kaukázusi nabob, ő meg a templom egerénél is szegényebb. Együtt jartak mindenüvé, együtt is udvaroltak a szép kóristalanynak, a Jelának, de hát . . .

Egy szép napon Megyerszky Dusán, se szó, se beszéd, [illegible] vette a szép Jelát s hazament gazdálkodni. Azt csak a leveiből tudta, mily boldog a kis galambocskajával. Amikor pedig megtudta, hogy az ezrednek manöver közben erre is akad dolga, egyszerüen azt irta főhadnagy Schneidignek, hogy szimpliciter leüti a derekat, ha nem náluk száll meg. Igy hát egy félóra mulva lesz végre jó bor is, puha párna s gyönyörködhetik is két ember felhőtlen boldogságában.

* * *

A falu bejáratanal együtt várta Mégyerszky Dusan meg a felesége. A fiunak csak ugy ragyogott az arca a boldog büszkeségtől, mig Schneidig leplezetlen ámulattal gyönyörködött az asszonyban. De szép is lett az a kis fruska, boldogok is lehetnek ezek az emberek. Nem ugy, mint a szegény katona, akinek a tisztességes menázsin kivül nem telik egyébre s néha napokon át a lova nyergét használja fejpárnának.

— Ein Mordskerl bist, dörmögte Schneidig a boldog Dusán fulébe, miközben lassan, csevegve haladtak a kastély felé.

Harman voltak a lukullusi vacsorához, a főhadnagy, Dusán, meg a felesége, aki nem került ki a pajzán jókedvből. Igaz, volt még egy negyedik személy is az asztalnal, a vézna, savanyu [illegible] gazgató, de az nem számitott. Ugy üit hallgatagon ott, oldalra hajtott fejével, mintha szüntelenül bocsánatot kérne, hogy jelen van. Pompásan telett az idő s már éjfélre járt, amikor a szép asszony beszüntette az ülést, mert amint mondta, Schneidignek alighanem ki kell rukkolnia reggel s kevés már az idő pitymallatig.

Főhadnagy Schneidig visszavonult a szobájába. Valóságos lelkesedéssel gondolt a szép asszonyra s a daliás Dusán mérhetetlen gazdagságára. Hiába csalogatta a ruganyos, kényelmes ágy, eszébe se jutott a lefekvés. A sikról meleg léghullamok hömpölyögtek a kastély felé. Sétara való idő, nem alvásra. Schneidig ovatosan kinyitotta a szobája ajtaját s végighaladva a folyosón, kilépett a parkba.

Jó negyedóráig haladhatott, mire valami présházféléhez ért. A szobából ezüstös kacagás hallatszott, mely megdermesztette benne a vért. Jela kacagása volt. Bennegy kényelmes, széles bőrkaroszékben ült a vézna, hajlottnyaku jószaggigazgató, az ölében pedig Jela és kacagva csókolgatta a szatirábrazatot.

Szinte kábultam tánolygott tovább a főhadnagy. Lefeküdt a közelben álló hatalmas szénaboglya tövébe, elnézte a láthatáron felhuzódó tejfehér sávokat s megelégedett sóhajtás szakadt ki a melléből:

— Hát mégis csak jobb szegény katonának lenni, ha mindjárt a puszta föld is az ember fejpárnája.

Halász Zsigmond.

magyarságra esik 61,390 lélek, a fennmaradó 103,460 magyar kivándorló pedig szétoszlik az ország többi megyéire. Ha már most figyelembe vesszük azt is, hogy éppen a Dunántulon divik leginkább az egy gyermekrendszer, ugy teljesen jogos, sőt több, mulaszthatatlan kötelességünk, hogy a magyarság érdekében a belügyminiszter urtól sürgős intézkedések megtételét követeljük, amig nem egészen késő, amig nem kárbaveszett a védekezés.

Ha pedig az 1906-ik év első hat hónapjának kivándorlási statisztikáját vesszük figyelembe, akkor arra az eredményre jutunk fejtegetésünkkel, hogy Magyarországon a kivándorlási láz valóságos járványnyá fejlődött.

Az ország biztonsága érdekében is sürgős intézkedésekre van szükség, mert a hadköteles fiatalság közül éppen a legegészségesebb anyag vándorolt ki és érezhető volt ennek hatása a legutóbbi sorozásoknál, amikor alig tudták a szükséges létszámot elérni, azt is csak úgy, hogy már fegyverfogásra alkalmatlan egyéneket is kénytelenek voltak besorozni, hogy a kicserélésre szükséges anyagmennyiséget előteremteni tudják.

A munkáskéz hiánya tehát ezért érezhető olyan nagyon, különösen a magyar vidékeken, mert éppen a java munkaerő ben levő egyének vették kezükbe a vándorbotot, sok helyütt otthagyva családjukat a legnagyobb nyomorban, embertársaik jó szivére bizva családtagjaikat.

És hogy Amerikában sincsen olyan rózsásan jó dolguk a magyaroknak, mint évekkel előbb, az is bizonyitja, hogy a magyar vidékekre Amerikából beérkező pénzek összege 26 millió koronával kevesebb, mint a tavalyi év elmult hasonló időszakában.

A visszavándorlásra is nagyobb az Amerikában élő magyarság körében a hajlandóság mint máskor, azonban a szégyenérzet tartja őket vissza, hogy minden nélkül jöjjenek haza, soknak az anyagi eszközök sem állanak rendelkezésükre s itt ismét csak az kormányhatalomnak kellene közbelépni, hogy a visszavándorlást elősegitse minél sürgősebben, amig néhány ezer magyar embert az éhenhalástól is meg lehet menteni és itthon még munkára is fel lehet őket használni. A visszatelepités módjaira a kormánynak konkrét célravezető javaslatokkal kell előállni, amelyek keresztülvitelét a kormánynak sürgős teendői közzé kell besorozni, ha a kivánt eredményt elérni akarják. a következő:

Üszkösödni készülő sebet csak gyors operációval lehet meggyógyitani.

Már évek óta mételyezi a magyar munkásnépet: a vérbe ment át, tehát sürgős gyógyitást kiván.

K. Ö.

UJDONSAGOK

— **Esküvő.** Fényes és diszes esküvő volt tegnap a celldömölki ág. ev. templomban. Deschán Akhil miniszteri segédfogalmazó Budapestről, esküdött örök hűséget Berzsenyi Katinka urhölgynek, Berzsenyi Jenő dr. országos képviselő nagy műveltségü leányának. Az esküvő után Berzsenyi Jenő országos képviselő lakomát adott kemenessömjéni kastélyában.

— **Hálafelirat Kossuth Ferencnek.** Mint értesülünk, a m. kir. államvasutak összes személyzete hálafeliratot fog intézni Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszterhez, amiért fizetésüket rendezte. Az aláirások már folynak e célból.

— **Szinielőadás** a dukai Takách Judit Celldömölkön felállitandó szobrának alapjára. Kétheti szamunkban hangsulyoztuk, hogy a magyar Sappho emléke nem állhat méltóbb helyen, mint annak a Kemenesaljának középpontján, melyet a nagy Berzsenyi Dániel és éppen Takach Judit szelleme szentel meg. És ime, Celldömölk fiatalsága, mely a Kemenesalja két nagy költőjének tradiciójában nevelődött, buzgó munkaval, hetek faradtságával szinielőadást rendez, hogy filléreivel támogathassa azok törekvését, kik mindenkor azt hangoztatták, hogy dukai Takach Judit márványalakja, a mi büszke föidünk nemes és kitünő gyermekének emléke közöttünk állhat csak mé tó, megszentelt helyen. A nagyközönség figyelmét örömmel hivjuk fel fiatalságunk akciójára, mely megérdemli, hogy mind anyagi, mind erkölcsi tekintetben sikeres legyen. Legyen mementó Kemenesaljának másik nagy szülöttének, Berzsenyi Dánieinek Szombathelyre plántált emlékszobra! Ifjuságunk ügyének vezéréül és partfogójául Berzsenyi Dezső ügyvéd urat nyerte meg, ami egyébként zálog arra, hogy szeretett költőnőnk szobrának alapja az ő buzgólkodása mellett jelentős összeggel gyarapodik. Az előadás rendezősége a következő meghivót bocsátotta ki — „Dukai Takách Judit Celldömölkön felállitandó szobrának alapjára Kiscell ifjuságából alakult működvelő társaság f. hó 31-ik napján este 8 órakor táncmulatsággal egybekötött szinielőadást rendez Celldömölkön a Korona-vendéglő nagytermében és kerthelyiségében. Berzsenyi Dezső partfogóelnök, Hauler János pénztáros, Németh Ferenc ellenőr, Bárdossy Zoltán ciganyvajda. — Szinre kerül „Niobe", Harry és A E Paulton 8 felvonasos bohózata; angolból forditotta Szomaházy Istvan. Rendező dr. Gayer Gyula. — Személyek: Niobe: Reindl Irén. Lord Tomkins Hamilton: Bisitzky Andras. Dunn Péter: Géfin Lajos. Karolin, a felesége: Bakonyi Riza. Griffin Helén, Griffin Hetty, Grifin Kornél, Karolin testvérei: Horvath Irma, Scheiber Kata, dr. Keindl Elek, Beatrice: Merkly Anna. Milton Etel: Zaborszky Jolán. Innigs Fülöp: Gergely Lajos. Mary: Márkus Iluska. — Helyarak: I—IV. sor 3 K; V—X. sor 2 K; XI—XIV. sor 1.50 K; allóhely 1 K

— **A szentgotthárdi közjegyzőség.** A szombathelyi kir. közjegyzői kamara az elhunyt Molnar Endre szentgotthardi kir, közjegyző irodajának vezetésével Apathy Gyula dr. kormendi kir. közjegyzőt bizta meg.

— **Leányegyesület.** A szomoru emlékezetü márciusi Müvesest óta haldokló Leanyegyesület végre csöndesen, minden nagyobb emocio nélkul jobblétre szenderült. A mult csutörtök delutánra összehivott gyules a tagok óriasi érdeklődése mellett: hat-nangu ag kimondotta a felosiast. Az összes terheket, amennyiben azok az egyesület vagyonából fedezetet nem nyernének, a diszemöknő, Schleiffer Kalmanné urnő lojálisan a sajat zsebéből fedezi. Igazán kar e nemileg kulturális szép intézményért, mely Celldömölkőt kivéve, mindenütt viragzik. Helyes vezetés mellett nem szabadott volna annak 1 évi fennalás és fél évi agónia után ily gyaszosan kimulni. — Eleget megirtuk annak idején, hogy egy ilyen „gyermekcipőt viselő" egyesületnek nem szabad olyan nagyszabasu. anyagi erejet felümnó cstélybe belemenni. S hogy a következmények nekünk adtak igazat, csak sajnalhatjuk. Egygyel több a tapasztalatunk arra nézve, hogy az egyesülés, lett légyen a cél bármily szép és nemes is, nalunk lehetetlen.

---

bizony ez idő alatt alig hat órát aludt összesen, azt is csak ugy felöltözve a lova mellett. A nyereg pedig kemény fej alá való párnának, belebénul az ember nyaka, ha mind,árt olyan kemény is a legény, mint Schneidig főhadnagy. Aztán arra gondolt, hogy nemsokara oda lennt lesz Megyerszky Dusán kastélyaban s néhany napig jó borban, puha parnakban lesz része s megittasodhat a gyönyörü szép asszony kék csillagjainak a ragyogásától. Igen az a Megyerszky Dusán, az a boldog képé, akinek a rengeteg pénzéhez még olyan szépséges, hű asszonykát is adott a jó végzete, mint a Jela.

— Ein Mordskerl das, dörmögte irigységgel vegyes jóakarattal.

Még nyolc évvel ezelőtt együtt szolgált a dalias Megyerszky Dusannal. Elválhatatlan jó barátok voltak, bár Dusán gazdag volt, akar valami kaukázusi nábob, ő meg a templom egerénél is szegényebb. Együtt jartak mindenüvé, együtt is udvaroltak a szép kóristalanynak, a Jelának, de hát . . .

Egy szép napon Megyerszky Dusán, se szó, se beszéd, [illegible] vette a szép Jelát s hazament gazdálkodni. Azóta csak a leveiből tudta, mily boldog a kis galambocskajával. Amikor pedig megtudta, hogy az ezrednek manöver közben erre is akad dolga, egyszerüen azt irta főhadnagy Schneidignek, hogy szimpliciter leüti a derekat, ha nem náluk száll meg. Igy hát egy félóra mulva lesz végre jó bor is, puha párna s gyönyörködhetik is két ember felhőtlen boldogságában.

* * *

A falu bejáratanal együtt várta Megyerszky Dusán meg a felesége. A fiunak csak ugy ragyogott az arca a boldog büszkeségtől, mig Schneidig leplezetlen ámulattal gyönyörködött az aszszonyban. De szép is lett az a kis fruska, boldogok is lehetnek ezek az emberek. Nem ugy, mint a szegény katona, akinek á tisztességes menázsin kivül nem telik egyébre s néha napokon át a lova nyergét használja fejpárnának.

— Ein Mordskerl bist, dörmögte Schneidig a boldog Dusán fulébe, miközben lassan, csevegve haladtak a kastély felé.

Harman voltak a lukullusi vacsorához, a főhadnagy, Dusán, meg a felesége, aki nem került ki a pajzán jókedvből. Igaz, volt még egy negyedik személy is az asztalnal, a vézna, savanyu [illegible] gazdag, de az nem számított. Ugy üit hallgatagon ott, oldalra hajtott fejével, mintha szüntelenül bocsánatot kérne, hogy jelen van. Pompásan telett az idő s már éjfélre járt, amikor a szép asszony beszüntette az ülést, mert amint mondta, Schneidignek alighanem ki kell rukkolnia reggel s kevés már az idő pitymallatig.

Főhadnagy Schneidig visszavonult a szobájába. Valóságos lelkesedéssel gondolt a szép asszonyra s a dalias Dusán mérhetetlen gazdagságára. Hiaba csalogatta a ruganyos, kényelmes ágy, eszébe se jutott a lefekvés. A sikról meleg léghullamok hömpölygtek a kastély felé. Sétara való idő, nem alvásra. Schneidig ovatosan kinyitotta a szobája ajtaját s végighaladva a folyosón, kilépett a parkba.

Jó negyedóráig haladhatott, mire valami présházléléhez ért. A szobából ezüstös kacagás hallatszott, mely megdermesztette benne a vért. Jela kacagása volt. Benn egy kényelmes, széles bőrkarosszékben ült a vézna, hajlottnyaku jószaggazgató, az előben pedig Jela és kacagva csókolgatta a szatirábrazatot.

Szinte kábultam tán olygott tovább a főhadnagy. Lefeküdt a közelben álló hatalmas szénaboglya tövébe, elnézte a láthatáron felhuzódó tejfehér sávokat s megelégedett [illegible] szakadt [illegible] mellől:

— Hát mégis csak jobb szegény katonának lenni, ha mindjárt a puszta föld is az ember fejparnája.

Halász Zsigmond.

— **Táncmulatság.** A jánosházai „Polgári Kör ma, vasárnap a Korona-szálló kerthelyiségében (rossz idő esetén a Polgári-Kör" helyiségében) hangversennyel és levelezőlap versennyel egybekötött nyári táncmulatságot rendez. Belépő díj személyenkint 1 kor., családjegy 3 korona. Kezdete este 7 órakor. — Műsor: 1. Népdalok. Énekli a „Polgári-Daloskör", vezeti Novák Pál tanító. 2. Vig monolog. Szavalja ifj. Csch Kálmán. 3. Vig dalok. Enekli a Polgári-Daloskör 4. Három a daru. Szavalja Novák Pál. 5. Népdalok. Előadja a Polgári-Daloskör.

— **A kövezési munkálatokra** általános a panasz. A csatornák nem vezetik le rendesen a vizet, sok helyütt megakad. A csatornák alapos javitást igényelnek, átvételére rendkivüli figyelmet kell forditani s ezt szakértőkre kell bizni.

— **Műkedvelő előadás.** A szomszédos Vas simonyiban ma az ottani ifjuság táncmulatsággal egybekötött műkedvelői előadást rendez. Ez alkalommal szinre kerül „A tolonc".

— **A vasárnapi pálinkamérés betiltása.** A pénzügyminiszterium vezetésével megbizott miniszterelnök — mint megbizható helyről értesülünk — terjedelmes memorandumot dolgoztatott ki, amelyben a pálinkamérések vasár- és ünnepnapokon való nyilvantartását kivánja keresztülvinni. A pénzügyminiszterium a memorandumot megküldötte mar a kereskedelmi miniszteriumnak is, mint amelynek resszortjába tartozik a munkaszunetre vonatkozó ügyek elintézése. A pénzügyminiszter a memorandumban nagyfontosságu és mélyre ható elveket hangoztat s hajlandónak mutatkozik arra, hogy az egetett szesz kimérése vasárnapokon és nagyobb ünnepek mindkét napján délelőtt 10 óratól kezdve egész napra beszüntessék, mig a közönséges palinka kimérése ezen napokon teljesen eltiltassék. Abba is hajlandó a miniszter belemenni, hogy ezentul az italmérési e n g e d é l y e k kiadásánál — oly megszoritó rendelkezések léptessenek életbe, hogy kihagasok dolgaban visszaeső üzletesektől elvonassek az italmérési engedély. A pénzügyminiszter hivatkozik arra, hogy a közhangulat nyomásának engedve, határozta el magát a tervezett reformok életbeléptetésére, mert a vidéki törvényhatóságoktól egyre sürübben érkeznek ez iranyban á föiratok.

— **A gőzgépkezelők és kazánfütők** legközelebbi képesitő vizsgái Sopronban szeptember hó 1-én d. e. 9 órakor a Sopron városi villanytelepen fognak megtartatni. A kellően felszerelt vizsgálati kérvények a m. kir. ker. iparfenügyelőséghez (Hosszusor 2) küldendők.

— **Mikor szórjuk el a műtrágyát a szőlőben?** A szőlő alá legaltalanosabban az istrágyát szoktak alkalmazni. Miután azonban igen sok esetben nem áll elegendő mennyiségben a gazda rendelkezésére, azért manapság mar a műtrágyákat is alkalmazzák. Ezek közül a nitrogen, foszfor és kálitrágyák alkalmaztatnak vagy egyenként, vagy pedig együttesen. A nitrogén-trágyakból a chilisalétromot és kénsavas-ammoniakot alkalmazzak. Az előbbi alkalmazása elterjedtebb, mint az utóbbié. A chilisalétromból 100—150 kg.-ot használnak kat. holdanként. A chilisalétromot tavasszal szórjuk ki a szőlőkben. Ami a hatását illeti, az csak egy évre terjed és azért ha a nitrogént ezen trágya alakjában adjuk meg, akkor ezt minden évre ujra kell alkalmazni. A foszfortrágyák küzül a szuperfoszfátot használjuk és pedig elszórunk kat. holdankint 200—250 kg.-ot, feltéve, hogy 16%-os szuperfoszfátot használunk. A kálitragyak közül a 40%-osat lehet leginkább ajánlani, melyből 75—100 kgr.-ig terjedő mennyiséget adunk a szőlő alá, ugyancsak kat, holdanként. Mig a chilisalétromot tavasszal szórjuk el, addig ugy a szuperfoszfátot, mint a 40%-os kálit célszerübb már ősszel, a ledés után a barázdakba elszórni. A szuperfoszfát és 40%-os káli hatása mar két évre terjed legalább, miért is ezeket csak minden két évben kell alkalmazni. A szőlők műtrágyázásánál azonban ne tévesszük szem elől, hogy azok hatása nem érvényesül az első évben teljes mértékben. Ez természetes is, mert hisz a rügyek és venyige képzésére az nem lehet hatással. Tehát ha az első évben semmi, vagy csak csekély eredményeket mutatkozik, ebből ne vonjuk le azt a következtetést, hogy a műtrágyázásnak egyáltalaban nincs hatása a szőlőre, hanem várjuk meg a második év termését s akkor biráljuk meg azt.

— **Női ruha divatterem** nyilt meg fővárosi mintára Pápán, melyre ezennel felhivjuk hölgyolvasóink figyelmét, egyben utalunk mai számunkban található hirdetésére.

— **Görvélykóros gyermekek** szedjék a „Sirolin-Roche"-t. Ez a legjobb creosot-készitmény, melyet a gyermekek legszivesebben szednek. Kitünő hatással van az általános jóérzésre. Az orrsecretiók elmulnak és a daganatok visszamennek. Jobban használ, mint csukamaj-olaj és vas, melyekkel párhuzamosan is jó ideig használható. Kapható a gyógyszertárakban.

Házi kosztra abonenseket elfogad özv. Steiner Jánosné Celldömölk, Ferenc József-utca 118. szám.

Önkéntesek figyelmébe. Csatáry Károly polgári- és katonai egyenruhaszabó Szombathelyen, előirás szerint készit versenykepes árakon. kedvező fizetési feltételek mellett minden fegyvernemhez való egyenruhákat.

Szerkesztői üzenetek.

Dr. M. J. Paest. A kérdés ügyet illetékes helyen elintéztem, rövid idő mulva megkapod az okmanyaidat. Üdvözlet!

K. L. Dehogy, eszünk ágában sincs, lapunk 9 éves multja felment bennünket attól, hogy hazugsagokra reflektáljunk. Az ipszévei majd elbanunk alaposan ott, ahol kell.

R. H. Szthely. Rövidesen személyesen fogjuk az ügyet elintézni.

Kivánesi A helybeli sajttakaró tudatlanjának a neve ott fityeg a lap fején, a névtelen szerkesztője ez idoszerint *Cseke Gyula m. á. v iroda-altisst*, aki, mint halljuk, e cimen évi 80 korona fix fizetést huz a sajttakaró tulajdonosatól. Hogy ezert az összegért is akad „szerkesztő", az elég csudalatos A sajttakaró ujsag nagyrésze ollózott dolog a „Pápa és Videke" cimü lapból, amely itt nyomódik.

Szerkesztői nyilatkozat.

Az ingó trónuson alló „Nagybani Kávébehozatal Trieszt" cimü krejzlerei tulajdonosa a sajttakaró ujság mult vasárnapi számaban a nyiltér rovatban nagy kirohanást intéz lapom ellen. Förmedvénye jorészt szemenszedett *galád, piszkos hazugságokból áll,* melyre részletesen valaszolni felesleges nek tartom.

Mivel azonban ez a jeles firma merészkedett holmi „szennylap", „revolverlap"-ról is emlitést tenni, módot akarok adni ennek a beugratott vörösorru gyereknek arra, hogy ebbeli állitásait illetékes helyen be is igazolhassa ha tudja; ez okból a szombathelyi kir törvényszéknél *rágalmazásért* sajtópert indítok ellene Már most azonban attol tartok, hogy mire ez a sajtóper véget ér, a nagyhangu krejzleros ur Celldömölkön alighanem felveszi a néhai nevet s az ügyvédi költségeket aligha lehet rajta bevasalni.

Celldömölk, 1907. aug. 25.

Huss Gyula
lapszerkesztő.

Kérje ingyen

és bérmentve magyar nyelvü, gazdagon illuszirált **főárjegyzékemet**, 3000-nél több rajzzal mindennemü **nikkel-, ezüst és aranyórák**, valamint mindennemü **szolid arany és ezüst-áruk, hangszerek, acél- és bőráruk** stb.-ről **eredeti gyári áron**:

Nikkel remontoir óra	K. 3.—
System Roskopf patent óra	K. 4.—
Svájci eredeti system Roskopf p.	K. 5.—
Bej. Sas-Roskupf nikkel rem,	K. 7.—
Ezüst rem. óra Glória művel	K. 8·40
Ezüst rem. óra dupla fedellel	K 12·50
Ebresztőóra K. 2·90 Konyhaóra	K. 3,—
Schwarzwaldi óra 2·80 Kakukóra	K. 8·50

Minden óráért 3 évi irásbeli jótállás. — Nincsen kockázat! Becserélés megengedve, vagy a pénz vissza!

Első óragyár Brüx

KONRAD JANOS

cs. és kir udvari szállító

Brüx 1426. szám. (Csehország.)

Értesítés.

Ezennel szives tudomásul adom, hogy a Kossuth Lajos-utcaban évek hosszu sora óta fennálló

mészáraszékemet

kibővitettem s teljesen átalakitottam. Ugy mint eddig, ezentul is arra fogok törekedni, hogy t. vevőimnek a legkitünőbb borju- és marhahussal szolgáljak. Egyben jelzem, hogy f. évi szept. hó elsőtől kezdve a marhahus kilóját leszállitott áron:

1 korona 28 fillérért

adom ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

Tisztelettel

Singer Ignác,

1—3 mészárosmester.

Üzlet-áthelyezés.

Van szerencsém a m. t. közönségnek szives tudomasul adni, hogy

papir-, irószerek-, könyvkereskedésememet és könyvkötészetemet

a Sagi-utcából a Gyarmathy-térre, a kir. j á r á s b i r ó s á g épületébe helyeztem át.

Mindennemü papiráruk, irószerek és e szakmába vágó cikkekből bőséges választékot tartok a legjobb anyagból s mérsékelt, **versenyképes áron** adom el.

!?! KÖNYVKÖTÉSZET !?!

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, maradtam

mély tisztelettel

Szagán János,

papir-, irószerek, könyvkereskedés és könyvköt.

1—19 **Celldömölk.**

Hölgyek figyelmébe.

Van szerencsém a m. t. hölgyközönségnek szives tudomásul adni, hogy női ruha divatt ermemet Budapestről Pápára helyeztem át.

Üzletemben készülnek **angol kosztümök, francia toilettek, blousok** és minden e szakmaba vágó cikkek a legizlésesebben kivitelben, remek szabásban, a legmérsékeltebb áron.

Vidéki megrendelések pontosan teljesittetnek

A n. é. hölgyelőkelőségek szives pártfogását kérve, maradtam

tisztelettel

Kun Erzsébet,

női ruha divattterem

PÁPA, Belváros' Szent Ilona-utca 3. sz. (Piacsek-gyógytárral szemb.).

371—1907. vhtó.

Arverési hirdetmény.

Alulirott birosági végrehajtó az 1881. évi LX. tc. 102. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a Sapai kir. járásbiróságnak 1606 évi Sp. 105/8 számu végzése következtében dr. Pietnits Ferenc ügyvéd altal képviselt Csébi József kemenesilőgyészi lakos felperes javára Csébi István és neje Csapó Gizella kemenesmagasii lakos alperesek ellen 3375 kor. s járulékai erejéig 1906. évi október hó 27-én foganatositott kielégitési végrehajtás utján le- és felulfoglalt és 3807 kor. 40 fillérre becsült következő ingóságok, u. m. szobabeli butorok, szarvasmarhák, lovak, sertesek, juhok, gazdasági eszközök s egyébb tárgyakból allo ingóságok nyilvanos arveresen eladatnak.

Mely árverésnek a celldömölki kir. járásbiróság 1907 évi V. 127/2 sz végzése folytan 2372 kor, 62 fill. tőkekövetelesnek 1907 januar 1 től jaro 6% kamatai és eddig ösazesen 90 K 43 fillérben biróilag mar megállapitott hatralékos költségek erejéig Bagolyvar pusztan s folytatólag Kemenesmagasi kozségben alperesek lakasan leendő eszközlésére *1907 évi szeptemner hó 6-ik napjanak d. e. 9 órája* hataridőul kitüzetik és ahhoz a venni szándékozok ezennel oly megjegyséssel hivatnak meg, hogy az érintett ingosagok az 1881. évi LX. tc. 107. és 108 §-ai értelmében készpenzfizetés mellett a legtobbet igérőnek szükség eseten becsáron alul is eladatnak.

Amenyiben az elarverezendő ingóságokat nyasok is le és felulfoglaltattak és azokra kielégitési jogot nyertek volna, ezen arverés az 1881. évi LX. tc. 120 §-a értelmében ezek javara is elrendeltetik,

Celldömölk, 1907. augusztus hó 21-én.

ZABORSZKY kir. bir. végrehajtó.

Szives tudomásul.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására adni, hogy **Celldömölkon, az Erzsébet-utcában**, saját házamban, egy a mai kor igényeinek mindenben megfelelő

szikvizgyárat

rendeztem be.

Mindennap **jégbehütött szikviz, málna és citrom szörp** kapható. Szikviz a legkisebb menynyiségben is házhoz szállittatik.

Szives pártfogást kérve maradtam

tisztelettel

Klaffl Gyula
szikvizgyáros
Celldömölk.

Kiadó lakás.

Celldömölkön a Sági-utcában kiadó október hó elsőre egy két szobából és konyhából s mellékhelyiségekből álló lakás, — esetleg nőtlen fiatal embereknek is. Bővebbet **Balassa Jenő** dr. ügyvéd irodájában

Valóban!
„Zacharlin"
Nagyszerűen használ
mint utolérhetlen
„Rovar-irtó"

Csak palackban!

[illegible] fiai. Spitzer Samu utódánál. **Sumegen** Berétzky Gyula, Bódis Mátyás, Darnay Kálmán, Márkus Salamon fiai. Würzburger Jakabnál. **Urkuton** Heidenfeld Józsefnél.

Alapittatott 1843!

Órák évi jótállás mellett!

VASAROLJUNK

ékszerek, arany, ezüst, kinai ezüst evőeszközöket és disztárgyakat és

valódi svájci zseb és fali órákat

szenzációs

olcsó árak mellett

a 60 éve fennálló s jó hirnévnek örvendő

STEINBERGER M. UTÓDA

Benedek Oszkár aranyműves és órásnál

PÁPA. Fő-utca 13. szám.

A Bencések templomával szemben. Fióküzlet: DEVECSER, Baros-utca.

Minden tagy [illegible] gáért iro[illegible]

E szakba vágó javitások, postai rendelések, pontosan és leikiismeretesen eszközöltetnek.

SZEIFERT JOZSEF POZSONY

Halászk[illegible]

cs. kir. udv. fegyverszálitó. — Interurbahn telefon 252.

Ajánlja dus raktárát:

Henri Pieper eredeti Diana fegyverekből ugyszinten célszerü Hemmerle-féle fegyverekből

J. P. Sauer u. Sohn cég Krupp Frigyes-féle különleges acélcsovu fegyverekből,

eredeti gyári árakon.

Legujabb!! Browning-féle önmüködő ismétlő seretes vadászfegyver 12 öbn. ered. gyári áron azaz 210 kor ért nálam kapható **Cs. es kir. állami áruda** által osztrák-magyar füstnélküli I. számu vadászati és tárcsa-lőporral töltett töltények, továbbá szállitok minden fajta kész vadásztöltényeket mindenkor pontosan és frissen töltve minden kaliberühöz a legolcsóbb áron.

[illegible]

A pozsony[illegible] mezőgazdaság [illegible] és vadászeszközök az egyedüli aranyérmet nyertek.

Nyomatott a kiadótulajdonos „Vörösmarty" könyvnyomda és kirlap kiadó-vállalat gyorsajtóján Devecserben. 1907.